

TEIR SANDUST!

Samráðingarnar millum Føroya Arbeiðarafelag og Føroya Arbeiðsgevarafelag endaðu móti morgni hósdagin við tí úrsliti, at semja kom í lag um, at grundlønin verður sett til kr. 1,20 fyri fiski- bönamanna- og lossiarbeiði fyri alt land ið uttanfyri Fylking, har hon fyri fiskaarbeiði verður kr. 1,20 og fyri bönamanna- og lossingararbeiði verður kr. 1,25.

Yvrtíðarlønin verður roknað av grundlønini, soleiðis: frá kl. 17-21 75 % frá kl. 12-17 150 %. Sunnu- og halgidagar (frá kl. 24 til 24) 200 %. Viðvíkjandi arbeiði uppá fisk (flekning) og avgreiðsla av for- oyskum fiskivinnuførum verður yvrtíðarviðbótin: Frá kl. 17-21 60 % frá kl. 21 til kl. 7 120 %. Sunnu-

og halgidagar 120 %.

Konufólk og ungmenni fáa somu prosent av yvrtíðarviðbótum sum higir til.

Løn í week-end: frá kl. 13-17 ávikavist 75 % og 60 % og frá kl. 17-24 ávikavist 150 % og 120 %.

Kvinnulønin: Grundlønin verður 66 oyru í tíman. Fiskavask (yvir 26 tummar kr. 13,50 fyri 100 stk.).

Handverkaragrundlønin verður 1,65 kr. plus 20 oyru í amboðs- peningi í tíman.

Sáttmálin verður at galda í 2 ár.

Burtursæð frá hesum nevnda og teimum greinum, sum partarnir undir samráðingunum eru samdir um, verða allir sáttmálar galdandi óbroyttir.

Stjórnarflokkarnir sviku

Javnaðarnannastøðan var hin einasta beina í sjómálmálinum:

Somu sømdir sum íslendingar úr' odd í egg!

Hvor feroyingur finst í dag, sum ikki viðgongur, at javnaðarflokksins stóða í sjómálmálinum frá fyrsta dagin til í da gvar hin beinasta? Hin einasta beina?

Eingin! Ikki ein einasti, ið vil vera sannur.

Fundurin í Geneve miseydnadist. Eingin alheimsssemja. Verður nú hvor at seta sitt sjómálmálm, sum honum lystir?

Tað ljóðar so. Bretar siga, at teir víkja ikki frá 3 milamarkinum. Íslendingar hava latið menn skilt, at teir verða at halda sær rættin til at seta sjómálmálm sum teimum lystir.

Fara Íslendingar at seta 12-milamarkið?

Gera teir tað, er allur trolara- fiskiskapur liðugur hjá Bretum.

So verður allur bretski flotin, ið hefur roynt við Ísland, at detta aðrastaðni. Helst fyri størsta partin á teir feroyysku grunnarnar.

Hetta verður vanlukkan mikla. Ella fara bretar við vápnum at verja trolfiskiskap at trimilamarkinum har?

Neyvan man tað fara at vera. - Teir munnu fara at "tolorera" 12-milamarkið?

"Tolorera"! Hetta var júst orðið, vit javnaðarmenn nýttu í uppskoti okkara til treyt fyri semju við bretar.

Bretar skuldu binda seg at "respektera" eitt sjómálmálm í Føroyum, sum var á javnt við tað sjómálm, sum tei rsáttmálaliga bundu seg til ella bara "toloreraðu" yvir fyri íslendingum.

Tolorera teir 4-6-8-10-12 mila sjómarkið við Ísland, vildu teir so statt eisini nú verið noyðdir at "tolorera" ella sáttmálagóðkent tað sama við Føroyar.

Tað var hin størsta ólukkan fyri

Føroyar, at javnaðarmenn skuldu standa einsamallir um hetta fyndar uppskot, hesa fyrndarstöðu.

Tað skal kortini ikki vera gloymt, at Kallsoy var heitur fyri hesum uppskoti við.

Men merkilig, at tjóðveldis- menn vóru ímóti eins og stjórnarflokkarnir.

Tjóðveldið vildi kortini siga upp.

Men okkara stóru viðskiftamál við Bretland kravdu, at vit vóru so kurteisligir, at vit góvu teimum kjansin frivilligir at veita okkum somu sømdir, sum teir komu at veita íslendingum.

Vildu teir ikki tað - so segdu vit upp og tóku okkum sømdir á annan hátt. Í hesum var einki tví- býti. So stórus og týðningarmikil er sjómálmálmupurningurin hjá okkum.

Loysingin og Grønland

Tað er hverjum manni greitt, at fylgja vit loysingarmonnum og kvetta, kvetta vit eisini okkum burtur úr øllum rætti at veiða við Grønlandi sum støðu. Loysa vit, kunnu vit ikki driva útróðir í Grønlandi. Loysa vit, missa vit allar fyriminir, sum vit nú hava í Grønlandi framum t. d. íslendingar.

12 mila sjómálmálm og fullan rætt í Grønlandi á javnt við aðrar statsborgarar í kongarikinum Danmark, tað er hin sterka strevan fyri okkum fiskimenn.

Fiskimaður.

GRIND

Seinrapartin miðkudagin varð grind funnin vestanfyri Suðuroynna, og varð hon rikin inn fyri Fámjin, har hon varð hildin til móti kvøldi. Tað gakk væl í hond at drepa hana. - 218 hvalir vóru merktir. Gott skifti var, ein bátur við 90 pertum fekk 12 skinn.

Verður verkfall í Havn?

Semingsmaður er tilkallaður

Eingin semja er fingin í lag enn millum arbeiðarar og arbeiðsgevarar í Havn, og gjáramorgunin kl. 3.30 endaðu samráðingarnar uttan úrslit. Tó sandust teir um at tilkalla semingsmannin. Og komu partarnir saman við honum í gjárkvøldið kl. 7, men vita vit einki at siga frá hesum fundi, sum ikki var liðugur, tá blaðið varð prentað.

Partarnir vóru komnir ásamt um, at grundlønin fyri alt arbeiðið skuldi vera 120 oyru um tíman, men yvrtíðarlønina fekkst eingin semja um. Hon hefur verið fyri vanligt arbeiði 70 pst. frá kl. 17-21 og 135 pst. frá kl. 21-8. Sunnu- og halgidagaarbeiði hefur verið bannað, men í neyðstíffellum, so hefur verið goldið við 200 pst. Fyri fiskaarbeiði hefur yvrtíðarlønin verið 60

og 120 pst. - alt av grundlønini.

Hetta yvrtíðargjald er so lágt, at arbeiðararnir hava hildið hin partin havt lyndi til í vissum for- um at rokna ógvuliga lítið við hesi meirgjalda, so at arbeiðsdagurin stundum hefur verið meira at kalla ein 10-tíma dagur enn ein 8-tíma dagur.

Havnar Meistarafelag og Havnar Arbeiðsgevarafelag hava nýliga gjørt sáttmála sínámillum, sum stórt sæð ger, at hesi bæði feløg eru runnin saman í eitt felag. Hetta styrkir krøv arbeiðaranna um størri yvrtíðarløn, til Havnar Arbeiðsmannafelag hefur sáttmála við handverks- meistararnar, sum ásetir yvrtíðarlønina av fullari tímaløn og ikki einans av grundlønini.

Útflutningurin

Í fjør vóðu úr Føroyum útfluttar vørur fyri slakar 91,5 milj. kr. - Til sammetingar skulu vit nevna, at útflutningurin var: Í 1956 93,3 milj. kr. - í 1955 77,8 og í 1954 89 milj. kr.

Størsti parturin av hesum útflutningi er sjálvandi sum vant vunnin úr havinum, og her er torskurin størsta útflutningsvøran. Av saltfiski varð selt fyri stívar 15,6 milj. kr., klippfiski 38,5, síðan kemur sildin við stívliga 21,5 milj. kr. Ísfiskasalan hefur givið 6,7 milj. kr. Fiskaflok og ísaður kalvi tota tilsamans upp móti miljónini. Hvalalýsi og medisinalýsi koma upp á 3,5 milj. kr.

Tíðindi

Í Porkeri, 5. mai 1958.

Hidani eru eingi stórtíðindi; men okkurt kann ein triva í.

Lembingartíð er nú, og stutt sagt gongst alt út av lagi illa. Kuldin er sum um háveturin, og ærnar mjólka ógviliga lítið. Kavin kom tíðliga í vetur og legðist bæði nógvur og drúgvur, so seyðurin kom allur at hugra. Ein hópur varð tí inntikið og slapp ikki út aftur, fyrr hoyggj var so lítið, at annaðhvørt varð at koyra hann út, ella lata neytini doyggja, og so mátti sviða sum svall.

Ein ær hjá Hans J. Heinesen her í bygðini lembdi 3 lomb. Henda ær hefur lemt í alt fyra ferðir og tilsamans 10 lomb.

Áðrenn jól kom nógvur fiskur á land her; men so kom illveðrið, sum forðaði øllum útróðri við opnum bátum. Ikki legið, um menn gleða seg til at fáa havn gjørda her, so teir kunna hava dekkisfór til útróðrar. Útróðrarleið okkara er av teim allarbestu, men vandafull er hon sum fíar aðrar, og tessvegna ber ikki til við opnum bátum uttan

í heilt góðum veðri og góðum streymi.

Krossmessudag fylti elsta fólk her í bygðini 93 ár. Tað er *Elisebeth Larsen*. Hon er enn á fótum og raggar húsanna millum, tá ið veðrið er gott. Skilið hefur hon, men minnið er púra farið.

Nógvir menn hidani eru við íslendsku mfiskiferum. Nakrir eru heim aftur komnir. Spýrt tú ein um úrslitið, fært tú alti ósama svarið: "Tað er altíð frægari enn við for- oyskum skipum."

Men eru harmir um, at fiski- markkið ikki er útflutt, og teir spyrja, hvussu vordíð, ið verður, - Eg veit einki uttan at lata spurn- ingin ganga víðari til teirra, sum hægstir eru í landinum. Teir flæga at tala um eitt fyrvirni, sum fer at hjálpa úr øllum vanda.

Latum okkum vóna tað besta. - Men nú fer tolið hjá fiskimönnum okkara at verða úti.

Flairi og fleiri siggja nú, at javn- aðarmenn vóru teir einastu, ið sóu rætt, og at okkara uppskot um at krevja tað sama sum íslendingar fáa, var tað einasta rætta. Spell, at javnaðarmannauppskotið varð felt á Føroya lögtingi eins og so mong onnur góð uppskot frá javnaðarmönnum.

J. H. Danbjørg.

Fiskitíðindi

Norðstjórnan er farin til Grøn- lands í vikuni.

Likindini hjá útróðrabátunum hava ikki verið góð í vikuni. Úr Klakksvik frættist, at Torri kom- við 4.000 pundum (500 kalvi), Eyst- nes 19.000 pund (800 kalvi), Nevið Reyða 23.000 pund (2800 kalvi). Solo deo Gloria 12.000 pund av upsa. Streymoyggjin hefur fingið 285 skp.